

Opis źródła:

Gazeta Kielecka - była czasopismem wydawanym w Kielcach w latach 1870 – 1939. Została założona z inicjatywy Leona Gautiera, naczelnika powiatu kieleckiego, a także Morica Goldhaara, kieleckiego księgarza i społecznika. Gazeta miała, głównie, spełniać program pracy organicznej. Obawiano się małego zainteresowania, głównie ze względu na to, że ówczesne Kielce liczyły około 7000 mieszkańców. Rozszerzono więc granice geograficzne działalności gazety na całą gubernię kielecką. Tekst źródłowy jest fragmentem artykułu, dotyczącym spotkania trzech cesarzy, czyli tzw. Zjazdu Trzech Cesarzy w Skierniewicach.

Miejsce i data wydania:

Kielce, 26.10.1884

Miejsce przechowywania oryginału źródła:

Oryginał przechowywany w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Kielcach. Wersję zdigitalizowaną, dostępną online, można odnaleźć tutaj:

<http://sbc.wbp.kielce.pl/dlibra/doccontent?id=1700>

Tekst źródła (fragment):

[...] zaznaczył najwyraźniej, iż należy się cieszyć z tego objawu, że obecnie Rosyja dotrzymać będzie zgody i przyjaźni zachodnim cesarstwom, a co się tyczy zjazdu w Skierniewicach, to również zapewnił, iż tam będący mężowie stanu zajmowali się wyłącznie obmyśleniem nowych gwarancji dla utrzymania pokoju i dlatego nie potrzeba było żadnego protokołu; albowiem zgoda wszystkich Cesarzów była zbyt jawną, cel wspólny zbyt wszystkim wyraźny, aby się miały wywiązać wątpliwości, któreby potrzebowały artykułów i formy prawa. Zjazd skierniewicki przyniósł też niewątpliwie jedną wielką korzyść, a jest nią przystąpienie szczerze i lojalnie Rosyi do Austrii i Niemiec i to w zamiarach wyłącznie pokojowych.

Słowniczek pojęć:

Sojusz Trzech Cesarzy - porozumienie monarchówe trzech mocarstw, sformalizowane 22 października 1873 roku, na mocy którego zobowiązywali się oni do wzajemnych konsultacji w razie rozbieżnych interesów, utrzymania pokoju w Europie oraz wzajemnej pomocy w razie agresji państw trzecich. Więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/Sojusz_Trzech_Cesarzy

Święte Przymierze - sojusz pomiędzy mocarstwami europejskimi, mający na celu przywrócenie i utrzymanie w Europie ładu przedrewolucyjnego oraz wzajemną pomoc w przypadku ruchów reformatorskich.

Więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%9Awi%C4%99te_Przymierze

Kongres Wiedeński - konferencja międzynarodowa, zwołana po zakończeniu wojen napoleońskich, mająca na celu ustanowienie kształtu Europy sprzed walk z Napoleonem oraz sprzed rewolucji francuskiej.

Więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/Kongres_wiede%C5%84ski

Wojny Napoleońskie - seria konfliktów pomiędzy Francją oraz krajami sojuszniczymi a europejskimi mocarstwami: Anglią, Prusami, Rosją, Austrią. Miały one miejsce w latach 1803 - 1815. Więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojny_napoleo%C5%84skie

Pytania do źródła

Pytania do uczniów szkoły podstawowej

1. Jaki był cel, w świetle tekstu źródłowego, spotkania cesarzy w Skierniewicach? Jakże były jego rezultaty?
2. Przywódcy których krajów brali udział w zjeździe? Korzystając z wiedzy własnej odpowiedz, czy takie sojusze między monarchami europejskich mocarstw miały już miejsce?
3. Co doprowadziło do wybuchu I wojny światowej? Czy ostatnie lata XIX wieku wpłynęły na wybuch wojny w 1914 roku? Korzystając z wiedzy własnej, uzasadnij odpowiedź.
4. Dlaczego mocarstwom europejskim zależało na utrzymaniu pokoju? Odpowiedz uzasadnij.

Wskazówki:

Odpowiadając na pytania warto pamiętać o tym, że zjazd cesarzy w Skierniewicach był kolejnym takim spotkaniem monarchów - miało ono odnowić więzi pomiędzy mocarstwami. W teorii sojusz taki miał gwarantować pokój w Europie oraz w koloniach, faktycznie jednak sprawiał, że monarchowie sojuszniczych krajów z niepokojem patrzyli sobie na ręce. Ostatecznie sojusz nie przetrwał, a budowane między Niemcami, Austro-Węgrami a Rosją napięcie międzynarodowe przerodziło się w ogólnoświatowy konflikt.

Mocarstwa europejskie od zawsze pragnęły "dzielić i rządzić", jak również stawiać się w pozycji stróża pokoju. Tak było, m.in. po wojnach napoleońskich oraz po kongresie

wiedeńskim, kiedy powstała organizacja pod nazwą Świętego Przymierza, zrzeszającego zwycięzców Napoleona, których aspiracjami było ukształtowanie Europy pod własne dyktando.

Konsekwencją Sojuszu i jego zerwania było zbliżenie Rosji oraz Francji i zacieśnienie współpracy między tymi dwoma krajami.

Najważniejsze cezury:

1815 - powstanie Świętego Przymierza

22 października 1873 - sformalizowanie Sojuszu Trzech Cesarzy

1879 - zerwanie Sojuszu

7 października 1879 - zawarcie dwuprzymierza pomiędzy Niemcami a Austro-Węgrami

1881, 1884 - odnawianie Sojuszu Trzech Cesarzy

1887 - ostateczne zerwanie Sojuszu

Literatura pomocnicza:

Chwalba A., *Historia Powszechna. XIX wiek*, Warszawa 2013

Imię i nazwisko osoby opracowującej rekord: Łukasz Wołczyk